

Talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman 2021 - 2024 lähetekeskustelu

VD/VD/4990/00.01.02.00/2020

TA/HH,MJ

Kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 1.6.2020 toimialoille kehyksen talousarvion ja -suunnitelman laadintaa varten. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää esityksestään talousarvioksi 2021 ja taloussuunnitelmaksi 2021–2024 kokouksessaan 14.8.2020. Lautakunta käy lähetekeskustelun taloussuunnitelman laadinnan perusteista kokouksessaan 8.6.2020.

Toimintaympäristön muutoksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan taloussuunnitelmaa 2021–2024 laaditaan tilanteessa, jossa koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen vaikutuksia toimialaan kohdistuvaan palvelutarpeeseen ja -tuotantoon ja epidemian kestoa ei vielä tiedetä; vaikutukset tulevat kuitenkin heijastumaan pitkälle taloussuunnitelmakaudelle 2021–2024. Sekä toiminnoissa tehtyjen muutosten että ihmisten palveluihin hakeutumisen vähenemisen vuoksi vantaalaisten palvelutarpeen odotetaan kasvavan merkittävästi epidemian jälkeen. Työllisyystilanteen heikkenemisellä on heijastusvaikutuksia kaikkien palvelualueiden toimintaan.

Akuutin kriisin ohella Vantaan väestönkasvu, ikääntyneiden määrän voimakas lisääntyminen sekä hallitusohjelmaan sisältyvät lainsäädännön tiukennukset edellyttävät jo normaalioloissa arviointiin perustuvaa palvelurakenteen rohkeaa ja pitkäjänteistä uudistamista. Sosiaali- ja terveystalouksissa on varauduttava hoitamaan samanaikaisesti sekä pitkittynyttä koronaepidemiatilannetta että kehittämään toimintaa pitkäjänteisesti niin, että niukkenevilla resursseilla tuetaan väestön terveyttä ja hyvinvointia mahdollisimman vaikuttavasti. Taloussuunnitelmakaudella Vantaa uudistaa ja kehittää sosiaali- ja terveystalouksia myös yhteistyössä Keravan kanssa Tulevaisuuden sote-keskukselle sekä rakenneuudistuksen valmisteluun kohdennettavan valtionavustuksen tuella.

Yleinen taloudellinen tilanne

Taloukasvu hidastui selvästi jo vuoden 2019 aikana. Koronakriisin myötä kansantalous on kuitenkin keväällä joutunut nopeasti etenevään taantumahan. Valtionvarainministeriön huhtikuussa julkaisema talouskatsaus arvioi perusskenaariossaan talouden supistuvan 5,5 prosenttia vuoden 2020 aikana. Useiden tutkimuslaitosten, Suomen Pankin ja kansainvälisten järjestöjen ennusteissa on mukana myös skenaarioita, joissa talous supistuisi vielä tuotakin enemmän, jopa 9–13 prosenttia.

Koronavirusepidemian vaikutukset kuntatalouteen, julkiseen talouteen kokonaisuutena sekä kansantalouteen ovat merkittäviä. Koronakriisi vaikuttaa kuntatalouteen suoraan erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvun kautta. Sulkutoimet puolestaan vähentävät kuntien vero- ja maksutuloja. Valtiovarainministeriön alustava arvo vaikutuksesta kuntatalouteen on 1,6–2, mrd euroa vuonna 2020, josta verotulojen vähentymisen osuus on noin 75 prosenttia.

Vuoden 2021 talousarvion kehys

Taloussuunnitelman 2021–2024 keskeisenä lähtökohtana on 11.12.2017 kaupunginvaltuustossa hyväksytty Vantaan kaupungin valtuustokauden strategia 2018–2021. Kehyksen lähtökohtana ovat valtuuston määrittelemät käyttötalouden ja investointien kasvun linjaukset. Niiden mukaan käyttötalouden menot voivat nousta vuosittain enintään 1,5 prosenttia toimintaympäristömuutokset kuten inflaation ja väestönkasvun muutokset huomioiden ja valtuustokauden investointien enimmäismäärä on 500 miljoonaa.

Kaupunginhallituksen 1.6.2020 antamassa talousarviolaadinnan kehyksessä tulomääräraha on 41,9 milj. euroa ja menomääräraha 720,5 milj. euroa. Kehyksessä on koko kaupungin tasolla ennakoitu vuonna 2020 todennäköisesti toteutuvan kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset vuodelle 2021, mutta luvut eivät sisälly vielä toimialojen kehyslukuihin. Sisäisten vuokratulojen ja vuokramenojen muutos päivitetään vasta kehyspäätöksen jälkeen ja lisätään toimialojen kehysiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala valmistelee talousarviovuoden strategiansa ottaen osaltaan huomioon kansalliset ja kaupunkitason tavoitteet ja velvoitteet sekä muut keskeiset toimintaympäristöstä nousevat, toimialan strategia linjauksia edellyttävät haasteet. Palvelualueet jalkauttavat strategiset linjaukset edelleen tulokorteilleen käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 8.6.2020 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään käydä lähete keskustelu vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2021–2024 taloussuunnitelman laadinnan perusteista.

Käsittely:

Käytiin lähete keskustelu vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2021–2024 taloussuunnitelman laadinnan perusteista.

Lähete keskustelussa nousi esiin mm. seuraavat asiat:

- Terveyskeskusten palvelut tulee saada toimiviksi, siten että kuntalaiset saavat tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti omalla terveysasemalla. Ilta vastaanotot tulee laajentaa kaikille terveysasemille. Etävastaanottojen ja sähköisten palvelujen käyttöä tulee laajentaa käyttökokemusten perusteella.
- Lasten ja perheiden palveluiden ennaltaehkäisevään toimintaan tulee panostaa entistä enemmän, jotta oireilevia lapsia ja heidän perheitään voidaan tukea ajoissa. Lastensuojelun toimintaa tulee kehittää siten, että henkilökunta jaksaa työssään ja uutta henkilökuntaa saadaan rekrytoitua.
- Vanhuspalvelujen kotiin annettavaa palvelua tulee kehittää siten, että vanhusten luona käytetty aika kasvaa nykyisestä. Samalla kotihoidon tehtävät saadaan vetovoimaiseksi, jotta henkilökunnan pysyvyys ja jaksaminen turvataan.
- Vanhus- ja vammaispalvelujen sekä lastensuojelupalvelujen kalliit palvelujen ostot tulee ottaa tarkasteluun, jotta saadaan katkaistua sosiaali- ja terveystalouden jatkuvan kymmenien miljoonien menokasvu ja ylitys. Kuntalaisille sosiaali- ja hoivapalvelut tulee tarjota laadukkaasti, mutta niiden tuottamisen elementit tulee analysoida ja tehdä tarvittavat muutokset.
- Sosiaali- ja terveydenhuollossa ensi vuodelle isona haasteena on koronapandemian jälkeisen hoiva- ja hoitovajeen hallinta ja poistaminen sekä samalla varautuminen mahdolliseen uuteen pandemia-aaltoon.

Päätös:

Käytiin lähete keskustelu vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2021–2024 taloussuunnitelman laadinnan perusteista.

Täytäntöönpano: -

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Vantaa

Talous- ja hallintojohtaja va. Hanna Heinikainen, p. 050 3122 109

Erityisasiantuntija Marianne Juosila, p. 050 368 4939

Sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi